

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-03260/22-2

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) jako nadřízený orgán podle ustanovení § 16a odst. 4 ve spojení s ustanovením § 20 odst. 4 a 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), rozhodl o stížnosti žadatele o informace pana Davida Koňáříka, nar. 15. 1. 2001, bytem Za Mlýnem 1724, 253 01 Hostivice (dále jen „žadatel“), na postup Správy železnic, státní organizace, IČO: 709 94 234, se sídlem Dlážďená 1003/7, 110 00 Praha 1 (dále jen „povinný subjekt“), při vyřizování žádosti o informace ze dne 29. 7. 2022 takto:

Výše úhrady stanovená povinným subjektem, v souvislosti s vyřizováním žádosti o informace ze dne 29. 7. 2022 se dle ustanovení § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., **snižuje na částku 0 Kč.**

Odůvodnění

I.

Vymezení věci

Žadatel požádal žádostí ze dne 29. 7. 2022 povinný subjekt o poskytnutí následujících informací podle zákona č. 106/1999 Sb.:

„Seznam všech vlaků veřejné dopravy v České republice, trasy těchto vlaků (seznam dopravních bodů a pravidelných časů příjezdu/odjezdu) a informace o skutečné jízdě těchto vlaků (pro každou jízdu vlaku skutečné časy příjezdu/odjezdu) ve strojově čitelném formátu.

1) za rok 2021,

2) za všechny předchozí roky, pro které jsou informace k dispozici.“

Dne 16. 8. 2022 vyrozuměl povinný subjekt žadatele o prodloužení lhůty pro vyřízení žádosti o 10 dní ve smyslu § 14 odst. 7 zákona č. 106/1999 Sb., konkrétně z důvodu vyžádání konzultace mezi více složkami povinného subjektu, které mají vážný zájem na vyřízení žádosti a dále externími dodavateli, kteří jsou nezbytně zapojeni do zhodnocení procesu případné extrakce dat. Dne 24. 8. 2022 zaslal povinný subjekt žadateli sdělení zn. 58188/2022-SŽ-GŘ-O25, kterým mu oznámil výši úhrady spojené s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informace.

Žadatel podal dne 25. 8. 2022 proti postupu povinného subjektu, spočívajícímu ve stanovení úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, stížnost dle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb.

Z obsahu žadatelovy stížnosti především vyplynulo, že z předmětného oznámení nevyplývá, jakým způsobem dospěl povinný subjekt ke stanovení výše úhrady, jedná-li se o časovou náročnost. Podle žadatele povinný subjekt nesplnil oznamovací povinnost a tím ztratil nárok na úhradu požadovaných nákladů. Žadatel ve své stížnosti navrhuje, aby mu byly informace buď poskytnuty bezúplatně nebo aby byla požadovaná výše úhrady snížena na adekvátní výši, popř. aby mu byly poskytnuty dokumenty, které jasně odůvodňují výši požadované úhrady.

Povinný subjekt postoupil předmětnou stížnost společně se spisovým materiálem Úřadu dne 1. 9. 2022.

II.

Procesní otázka určení nadřízeného orgánu

Úřad se nejprve zabýval otázkou své příslušnosti k vedení řízení o stížnosti v předmětné věci. Správa železnic, státní organizace, je povinným subjektem dle zákona č. 106/1999 Sb. Dle platné a účinné právní úpravy nelze určit její nadřízený orgán podle ustanovení § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“); z tohoto důvodu je nadřízený orgán pro účely uvedeného právního předpisu určen dle ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. a je jím Úřad.

III.

Věcné posouzení stížnosti

Úřad na základě řádně, včas a oprávněnou osobou podané stížnosti přezkoumal postup povinného subjektu podle ustanovení § 16a odst. 7 zákona č. 106/1999 Sb.

Předně je třeba připomenout, že zákon č. 106/1999 Sb. obsahové náležitosti stížnosti na postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace nestanoví. Z povahy věci lze dovodit, že ze stížnosti musí být zřejmé, kdo ji činí, jakému povinnému subjektu je určena a jaké věci se týká. Pokud jde o povinnost tvrzení a povinnost důkazní, jde o základní principy spojené s jakýmkoli opravnými prostředky, třebaže u stížnosti nelze hovořit o povinnosti žadatele označit důkazy na podporu svých tvrzení, jako je tomu u účastníka správního řízení dle správního řádu. Je tedy v zájmu stěžovatele, aby své námitky proti postupu povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace vymezil co nejkonkrétněji a svá tvrzení doložil,

resp. navrhl důkazy, je-li to v konkrétním případě nutné pro přezkoumání postupu povinného subjektu (srov. JELÍNKOVÁ, Jitka, TUHÁČEK, Miloš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím: praktický komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 233).

Úřad se v rámci posuzování předmětného případu zabýval, v rozsahu požadovaném žadatelem o informace, tím, zda povinný subjekt uplatnil úhradu stanovených nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledání požadovaných informací řádně a ve lhůtě plynoucí z ustanovení § 17 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., a dále tím, zda celková výše úhrady odpovídá znění ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., a nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, v platném znění (pozn. sazebník úhrad za poskytování informací).

Úřad, s ohledem na obsah spisového materiálu, konstatuje, že povinný subjekt splnil svoji povinnost a zaslal žadateli oznámení o úhradě nákladů včas a v souladu s ustanovením § 17 odst. 3 věty první zákona č. 106/1999 Sb. Povinný subjekt ve svém oznámení uvedl konkrétní URL adresu umožňující vzdálený přístup k sazebníku úhrad, jež je veřejně dostupný na webových stránkách povinného subjektu. Povinný subjekt rovněž žadatele vyrozuměl o možnosti uplatnění opravného prostředku proti stanovené výši úhrady. Jde-li však o odůvodnění mimořádné rozsáhlosti při vyhledání informací, shledal Úřad odůvodnění povinného subjektu nedostačujícím. Úřad rovněž shledal pochybení ve stanovených částkách dle sazebníku úhrad, jde-li o uvádění částek s DPH.

III. a)

Právní rámec

Dle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. platí, že „*povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.*“

Dle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. platí, že „*stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace může podat žadatel, který nesouhlasí s výší úhrady sdělené podle § 17 odst. 3 nebo s výší odměny podle § 14a odst. 2, požadovanými v souvislosti s poskytováním informací.*“

Dle ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. platí, že „*povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.*“

Dle ustanovení § 17 odst. 3 a 4 zákona č. 106/1999 Sb. platí: „*V případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké*

lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává. Nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli oznamovací povinnost podle odstavce 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.“

V ustálené aplikační praxi správních orgánů je neurčitý právní pojem **mimořádně rozsáhlé vyhledávání** vykládán zejména jako případ činnosti, kdy je zapotřebí požadovanou informaci vyhledávat z více pramenů, sestavovat ji z různých podkladů, s čímž může být spojeno i shromáždění a prověření velkého množství informací, případně uskupení velkého množství dílčích údajů v případech, kdy je nutno postupovat v součinnosti více složek povinného subjektu, nebo kdy je nutná znalost kontextu celého případu, ke kterému se požadovaná informace vztahuje, a kdy není možno po povinném subjektu spravedlivě požadovat, aby tyto zvýšené náklady nesl s tím, že za vyhledávání informací lze považovat takovou činnost zaměstnanců povinného subjektu, která spočívá v identifikaci a následném shromáždění požadovaných informací a v navazujícím zpracování odpovědi na žádost, tedy v utřídění informací za účelem jejich předání žadateli.

Mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací se pak rozumí situace, kdy shromáždění informací bude pro daný povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vzato vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem. O zvýšenou aktivitu povinného subjektu se bude jednat typicky tehdy, jestliže zaměstnanec pověřený vyřízením žádosti bude nucen na delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledání informací. Mimořádně rozsáhlé vyhledání informací však nemůže být odvozeno od komplikovanosti vnitřního systému, přičemž tato případná komplikovanost zvyšující časové či personální nároky na vyřizování žádosti o poskytnutí informace nemůže jít „k tíži“ žadatele (srov. FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš; JIROVEC, Tomáš *Zákon o svobodném přístupu k informacím: komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1020).

K pojmu mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací se vyjádřil též Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 29. 6. 2021, sp. zn. III. ÚS 3339/20. V tomto svém nálezu se zabýval též pojmem tzv. **kvalifikovaného odhadu**, k němuž mimo jiné konstatoval, že „dospěje-li proto povinný subjekt k názoru, že bude nutné takové rozsáhlé vyhledávání provést, přikročí buď k samotnému vyhledání a zpracování informace, anebo – umožňuje-li to povaha vyhledávaných informací – využije **tzv. kvalifikovaného odhadu, tedy vyhledání pouze z jakéhosi reprezentativního vzorku vybraných podkladů** (např. 5 spisů z 500, 10 dokumentů z 250, apod.). V něm budou požadované informace dohledány a event. i zpracovány do podoby, v jaké je možné je poskytnout. Ústavní soud již v minulosti takový postup povinných subjektů aproboval, když konstatoval, že „zákon totiž nijak nevylučuje, že žádaná úhrada bude stanovena kvalifikovaným odhadem, např. vyhledáním části žádaných informací a odhadem potřebného času a nákladů na dokončení vyhledání (i důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. novelizujícímu § 17 zákona č. 106/1999 Sb. opakovaně hovoří o „předpokládané výši úhrady“). Stanovení úhrady kvalifikovaným odhadem jako podmínky pro poskytnutí informace nijak nekoliduje se zárukou přístupu k informacím, resp. s požadavkem na vymezení podmínek a provedení zákonem podle čl. 17 odst. 5 věty druhé Listiny, protože tím nejsou dotčeny podstata a smysl tohoto práva (čl. 4 odst. 4 Listiny)“ (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2019, sp. zn. I. ÚS 1083/16). **Základem pro kvalifikovaný**

odhad je však vždy reálná skutečnost, tedy skutečný čas vynaložený na popsané činnosti, který dalším přepočtem na jednotky a následným převodem na celý rozsah podkladů může posloužit jako akceptovatelný kvalifikovaný odhad. Aby bylo i takto stanovené vyúčtování úhrady věrohodné a zejména přezkoumatelné, je nezbytné postup povinného subjektu náležitě popsat a doložit například formou úředního záznamu z mimořádně rozsáhlého vyhledávání do spisu (obdobně viz FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 2016. Praha: C. H. Beck, str. 1022). Jeho obsahem by měl být dle povahy vyhledávaných informací například postup při vyhledávání, proč byl zvolen právě popisovaný způsob vyhledávání, jaký vzorek podkladů byl použit a jak byl určen, zda bylo využito informačního systému či listinných podkladů, jaké úkony musely být vykonány a jak dlouho trvaly; je-li do úhrady započítána i doba na písemné zpracování, je vhodné přiložit již i zpracovaný soubor informací, který je v případě potřeby možné vyloučit z nahlížení. Označena by měla být rovněž osoba, která vyhledávání prováděla. Ze samotného odůvodnění stanovení úhrady by pak mělo vyplynout, jaké jednotlivé úkony je pro vyhledání informace nutné provést a kolik času na vyhledávání informace bude potřeba, a to v takovém rozsahu, aby bylo přezkoumatelné co do důvodnosti, účelnosti a přiměřenosti vyčíslení úhrady.“

Z povahy sazby jako obecného a zejména předběžného vyčíslení nákladů spojených s poskytováním informací vyplývá, že sazby často není možné určit s absolutní přesností, tedy tak, aby povinný subjekt byl vždy schopen „na korunu přesně“ prokázat způsob jejich kalkulace, a to nejen protože se jedná o odhad *pro futuro*, ale i protože většina těchto nákladů není evidována odděleně. Pro popsanou nemožnost absolutní přesnosti stanovení sazeb je proto třeba připustit, nelze-li určitou sazbu odvodit od nákladů, které povinný subjekt s odpovídající činností skutečně má, že daná sazba bude určena na základě objektivního, „rozumného“, kvalifikovaného odhadu nákladů, které povinný subjekt s danou činností zřejmě mít bude (srov. FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš; JIROVEC, Tomáš. Zákon o svobodném přístupu k informacím: komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1011).

Je tedy úkolem povinného subjektu, aby do spisu o vyřizování žádosti řádně doložil, že se v daném případě skutečně jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, **neboť v opačném případě nebude jeho nadřízený orgán schopen výši přezkoumat a nebude moci tyto náklady uznat.** Takové doložení je přitom zpravidla provedeno tak, že příslušní zaměstnanci, kteří se na vyhledání podíleli, vyčíslí dobu strávenou vyhledáváním požadovaných informací a v záznamu založeném do spisu popíší způsob vyhledání informací. Povinný subjekt kromě toho musí též prokázat, že se v daném případě skutečně jednalo o vyhledávání, které bylo mimořádně rozsáhlé, tedy musí objasnit, v čem spočívala jeho mimořádná rozsáhlost (srov. FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš; JIROVEC, Tomáš. Zákon o svobodném přístupu k informacím: komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1022).

Ústavní soud ve svém výše citovaném nálezu též konstatoval, že: „(...) V tomto smyslu se lze ztotožnit se závěrem vysloveným v nedávném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, že **‘náklady vzniklé v souvislosti s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací musí být vždy reálné (byť ne zcela přesné) a nesmí sloužit k odrazování skutečných i potencionálních žadatelů vyžadovat informace od povinného subjektu’** (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 1 As 281/2020-42).“

III. b)

Sazebník úhrad

Ze správního spisu je zřejmé, že při stanovení konkrétní výše požadované úhrady vycházel povinný subjekt ze Sazebníku úhrad, který zveřejnil pod uvedeným odkazem <https://www.spravazeleznic.cz/o-nas/poskytovani-informaci-podle-zakona-1061999-sb/sazebnik-uhrad>. Náklady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací jsou v Sazebníku úhrad určeny hodinovou sazbou ve výši 325,- Kč včetně DPH, a to za každou započatou hodinu.

Úřad se v této souvislosti zabýval otázkou, zda lze „náklady za informační služby“ dle ustanovení § 17 zákona č. 106/1999 Sb. považovat za službu dle ustanovení § 14 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, která by podléhala dani z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), a tedy zda je správný postup povinného subjektu, když při stanovení úhrady nákladů dle § 17 zákona č. 106/1999 Sb. započte též DPH.

Úřad v této věci vycházel podpůrně ze stanoviska Ministerstva financí ze dne 30. 5. 2019, č. j. MF-13782/2019/1801-3, jakožto ústředního orgánu státní správy pro věcnou oblast daní, ve kterém Ministerstvo financí uvedlo: *„Protože předmětem daně je podle ustanovení § 2 odst. zákona o DPH poskytnutí služby za úplatu osobě, která jedná jako taková, s místem plnění v tuzemsku a v uvedeném případě jsme toho názoru, že není naplněna podstata definice úplaty v § 4 odst. 1 písm. a), zákona o DPH tj. že nejde o částku v peněžních prostředcích nebo hodnotu nepeněžitého plnění, které jsou poskytnuty v přímé souvislosti s plněním, nebude poskytnutí informací podle informačního zákona předmětem daně, a to ani v případě, kdy bude vybírána úhrada nákladů podle § 17 tohoto zákona. Z výše uvedených důvodů tedy částky účtované žadateli podle § 17 informačního zákona nebudou podléhat dani z přidané hodnoty, a to bez ohledu na charakter povinného subjektu, který tyto informace poskytuje.“*

S ohledem na výše uvedené je proto nutno konstatovat, že povinný subjekt, který dle svého Sazebníku v rámci výpočtu požadované úhrady do konečné částky započte též DPH, se **dopustil pochybení**, jelikož částky účtované žadateli podle § 17 zákona č. 106/1999 Sb. nepodléhají DPH, a to bez ohledu na charakter povinného subjektu, který tyto informace poskytuje po žadateli mimo stanovenou částku.

III. c)

Mimořádně rozsáhlé vyhledání informace

Zákon č. 106/1999 Sb. vychází z pravidla, že informace se (až na výjimky) poskytují, přičemž omezení či podmiňování poskytování informací (ony výjimky) podléhají restriktivnímu výkladu a musí být řádně odůvodněné (důkazní břemeno leží na povinných subjektech). Jednou z výše uvedených výjimek je i úplatnost (mimořádně rozsáhlého) vyhledávání informací. Přístup k informacím (jejich poskytování) má být svobodný, tedy bez jakéhokoliv, včetně finančního, zatížení. Úplatnost souvisí s tím, že s ohledem na konkrétní podmínky u povinného subjektu a na množství požadovaných informací nebo jejich povahu bude

vyhledání informací pro povinný subjekt zátěží nad míru obvyklou (obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2016, č. j. 5 As 35/2016–25). Povinný subjekt proto stíhá povinnost odůvodnit, proč se jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací a nejde o vyhledávání běžné (zvláště, jde-li o informace potřebné k jeho každodenní činnosti). V písemném oznámení o požadované úhradě musí povinný subjekt uvést, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady vyčíslena, tzn., musí uvést nejen jednotkovou sazbu a počet hodin, po které by trvalo vyhledání informace, ale též náležitě odůvodnit, v čem mimořádná rozsáhlost vyhledávání spočívala (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2017, č. j. 6 As 326/2016 – 32). Z odůvodnění rozhodnutí povinného subjektu tedy musí vyplývat, vyhledání jakých informací již pro povinný subjekt bude zátěží nad míru obvyklou a v čem toto zatížení spočívá. Informace mají být poskytovány aktivně, bezplatně k žádosti a až jako poslední možností je poskytnutí informací za přiměřenou úplatu.

Jde-li o samotné stanovení výše úhrady, musí být z rozhodnutí povinného subjektu patrné, nejenom proč byla úhrada stanovena, ale i za co a jak. Nepostačí pak prostý odkaz na sazbu násobenou odhadem času, který vyhledávání informace zabere, neboť rozhodnutí, včetně výše stanovené úhrady, musí být přezkoumatelné co do důvodnosti, účelnosti a přiměřenosti vyčíslení úhrady. Povinný subjekt musí alespoň rámcově uvést, jaké jednotlivé úkony jsou pro vyhledání informace zapotřebí a kolik času na vyhledávání informace bude či bylo potřeba. Jak již bylo uvedeno výše, náklady vzniklé v souvislosti s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací musí být vždy reálné (byť ne zcela přesné) a nesmí sloužit k odrazování skutečných i potencionálních žadatelů vyžadovat informace od povinného subjektu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 1 As 281/2020–42).

Po posouzení stížností napadeného oznámení o úhradě a souvisejícího spisového materiálu Úřad konstatuje, že důvody, které povinný subjekt v oznámení o úhradě stanovených nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací uvedl, nebyly dostatečným způsobem konkretizovány tak, aby z nich bylo lze jednoznačně určit, že se skutečně jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací nad míru obvyklou.

Ze zaslaného oznámení o úhradě tak není nejen Úřadu, ale především žadateli o informace, zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena, a to zejména z pohledu vykázaných hodin nezbytných k vyhledání požadovaných informací.

Povinný subjekt přiložil k postoupené stížnosti e-mailovou komunikaci, která měla sloužit jako podpůrný podklad pro odůvodnění stanovené výši úhrady spojené s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informace. Toto vyjádření, byť určitým způsobem naznačuje postup, kterým povinný subjekt požadované informace vyhledá, nijak podrobněji nerozebírá, v čem přesně spočívá kvalifikovaně odborná práce jednotlivých zaměstnanců, kteří by se měli podílet na vyhledávání požadovaných informací a která by měla podle povinného subjektu zabrat 6 dní. Povinným subjektem uvedené úkony, kterými bude data zpracovávat (odstranění duplicit, kontrola, formátování) jsou uvedeny bez vazby na konkrétní časovou

dotaci, kterou by alespoň rámcově bylo možné na konkrétním vzorku požadovaných dat V postoupené e-mailové komunikaci pouze k těmto úkonům bylo uvedeno, že tyto úkony zaberou zhruba 3 dny pro 2 až 3 zaměstnance. Takovýto odhad je však pro bližší přezkoumání nejednoznačný. Povinný subjekt rovněž podrobně nezdůvodnil, jakým způsobem dospěl k závěru, že zpracování podkladů do finální podoby zabere 5 zaměstnancům celkem 6 dní – tj. zda je tento odhad založen na určitém vzorku zpracovaných informací, respektive zda byl o časové penzum stanoveno kvalifikovaným odhadem.

S ohledem na výše uvedené tak nelze posoudit, zda stanovené časové penzum je odpovídající a souladné s dotčeným ustanovením § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Úřad v uvedeném případě nemohl ani přistoupit k částečnému snížení úhrady, neboť by se sám ocitl v argumentační nouzi a svůj postup by nemohl o žádné relevantní indicie opřít, respektive ze spisového materiálu ani není zřejmé, o jakou částku by měla být tato výše snížena.

Úřad k výše uvedenému podotýká, že je na povinném subjektu, aby svůj postup, v případě, kdy požaduje po žadateli o informace úhradu za vyhledávání informace, řádně odůvodnil, přičemž povinný subjekt nemůže od Úřadu očekávat, že bude svým rozhodnutím nahrazovat či suplovat nejen řádné odůvodnění, v čem spočívá mimořádná rozsáhlost vyhledání dotčených informací, ale i způsob či postup, jakým ke stanovení počtu hodin strávených vyhledáním požadovaných informací dospěl, a na základě jakých skutečností k výsledné výši úhrady dospěl. V případě stanovení počtu hodin nezbytných k vyhledání požadované informace mohl povinný subjekt, na základě závěrů ustálené judikatury, použít kvalifikovaný odhad, a to na určitém vzorku požadovaných informací ve vazbě na určité časové období (rok, měsíc, týden) a určitý systém ukládání dat, na základě kterého by bylo možné náklady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání požadovaných informací stanovit (bod 25 nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1083/16). Avšak i tento kvalifikovaný odhad, který představuje postup stanovení výše úhrady za vyhledávání informací, **je třeba nejen v oznámení odůvodnit a náležitě popsat, ale musí být o něm současně i záznam ve spisovém materiálu.** Pouze při dodržení výše uvedeného postupu je pak nadřízený správní orgán schopen náležitě přezkoumat oprávněnost stanovené výše úhrady za vyhledání informací.

IV.

Závěr

S ohledem na výše uvedené tedy Úřad konstatuje, že stížnost shledal **důvodnou**.

Povinný subjekt sice splnil svoji oznamovací povinnost vůči žadateli o informace podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., avšak dostatečně nezdůvodnil výpočet stanovených nákladů v oznámení a ze spisového materiálu nebylo lze tuto mimořádnou rozsáhlost spolehlivě přezkoumat. Navíc povinný subjekt chyboval, když po žadateli požadoval úhradu vypočtené částky včetně DPH.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem tak Úřadu nezbylo než požadovanou výši úhrady v souladu s ustanovením § 16a odst. 7 písm. b) citovaného zákona snížit o všechny položky, tedy na částku 0,- Kč.

S ohledem na výše uvedené bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 16a odst. 9 zákona č. 106/1999 Sb. nelze odvolat.

Praha 29. září 2022

Mgr. Lenka Kopřivová
pověřená zastupováním
vedoucího oddělení rozhodování

Rozdělovník:

1. David Koňářík, Za Mlýnem 1724, 253 01 Hostivice, ID DS: e79s38m
2. Správa železnic, státní organizace, Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1, DS: uccchjm